

КОНЦЕПЦИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА БНТ

Емил Кошлуков | 27.05.2022

ЗРИТЕЛЯТ НА ПЪРВО МЯСТО

I. РАЗВИТИЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ ОБЩЕСТВЕН ДОСТАВЧИК НА АУДИО-ВИЗУАЛНИ МЕДИЙНИ УСЛУГИ

За първите 28 дни сериалът Squid Game става абсолютен лидер в Нетфликс, събирайки 1 650 000 000 часа гледания от 142 милиона домакинства. В канала си в YouTube сериалът има 17 милиарда гледания от 129 000 качени видеа.

За периода 2017 – 2020 г. абонаментите за платени видео доставчици като Нетфликс, Амазон и Дисни, се утрояват в Европа, от 51 млн. до 152 млн. А само приходите на Амазон за 2019 г. са 250 милиарда €, което представлява около седем пъти повече, отколкото всички европейски обществени медии получават като финансиране.

За същия период, 2017 – 2020 г., интернет потребителите в групата 16 – 64 години запазват нивото си на гледане на линейна телевизия, но увеличават с 42% гледането онлайн. А групата на 16 – 24 г. прекарва през 2020 г. средно около три часа в социалните мрежи, час и 30 мин. в гледане на линейна телевизия и час и 15 мин. в гледане телевизия онлайн.

В Европа гледането на линейна телевизия за този период спада от 54% до 38% дневно.

Това е част от картината, която представлява днешния телевизионен пазар. Въпреки изброените тенденции, във времето на световни сътресения - ковид пандемията, войната в Украйна, икономически и енергийни кризи, тежки политически сблъсъци и силно поляризирано, дълбоко разделено общество - обществените медии доказваха своята роля, място и значение за Европа. Те са с най-високо доверие в обществото, доставят съдържание за всички социални групи и малцинства, изпълняват своята мисия и осигуряват качествено развлечение. Обществените медии са най-сигурният източник на информация в епохата на масова пропаганда и фалшиви новини. Те подкрепят и гарантират демокрацията, националната и европейска култура, изкуствата и колективната ни историческа памет. Само тук зрителят, а не рекламирането е поставен в центъра на вниманието. И само тук корпоративните и лобистки

интереси отстъпват пред публичния.

Разбира се, в своята дейност обществените телевизии са изправени пред редица проблеми: силно конкурентна среда, огромен натиск от световните технологични гиганти и доставчици на видео съдържание, силно поляризирана аудитория и бюджетни ограничения. Тези трудности ще продължат да нарастват и телевизиите са длъжни да намерят начин за справяне с тях. За да изпълнят своята мисия те трябва да изградят ясна и последователна визия за развитие в постоянно променящата се конкурентна среда.

Ще се опитам да предложа именно такъв план за развитие на БНТ.

Основата на моята концепция е **зрителят, аудиторията на първо място**. Вторият стълб на плана за развитие е **дългосрочната визия**, изграждането на медиите като устойчива, съвременна структура. Ще разгледам ключови фактори и посоки, ще дефинирам задачите, предизвикателствата и целите на телевизията. Тази концепция предлага пътната карта за растеж и подобреие на БНТ в изпълнението на нейната обществена мисия. Четири са основните посоки за развитие пред нас в следващия период:

- програмно и съдържателно обновление;
- технологично развитие;
- адаптиране към променените потребителски навици;
- качествена журналистика и предавания.

За да осъществим подобен план успешно, трябва да отбележим, че БНТ се нуждае и от нова законова рамка. През изминалния мандат убеждавах многократно парламента и кабинета, че е време за нов закон, който да гарантира постоянното развитие на телевизията, стабилното ѝ финансиране, както и нейната независимост. Направихме работни групи и положихме добра основа за пълните промеси. Ако искаме да имаме сила, влиятелна, устойчива и професионална телевизия, ние сме длъжни да осигурим съответната законова основа.

Днес БНТ се намира в добра позиция, за да продължи своя растеж и модернизация. Финансово, материално, програмно и технологично телевизията за изминалите три години извървя немалък път. През този мандат успяхме да намалим дефицита от 43 млн. лв. на 5 млн. лв. Разплатихме огромните просрочени задължения, спряхме необезпечените договори, сублицензирахме скъпите спортни права и наложихме строг финансов контрол на разходите. В резултат на това успяхме да подобрим политиката ни по

доходите: повишихме заплащането на служителите, като средното увеличение надхвърля 35%, а в отделни сектори достигна до 50%. Позиции, които бяха особено нископлатени, са изравнени с подобните им. Макар че заплатите в БНТ са все още под пазарните нива, днес колегите получават значително по-добри възнаграждения.

Материалната база също е подобрена значително: две изцяло обновени студия с цялостно оборудване, над 700 нови компютри за служителите, включително и нови графични, монтажни и работни станции, обновен автопарк с над 40 нови коли, ремонтирани почивни бази, офиси и сгради. Цялостно е обновен ефира, нови сървъри и осъвременен AVID, ново осветление, цифрова библиотека, добавена реалност в студията с новите видеостени - технологичното развитие на телевизията е съществено ускорено и подобрено.

Програмирането и производството на предавания, филми и новинарски емисии бе подобрено и променено с оглед на новите зрителски нужди и предпочтения. Нови продукции, влаково програмиране на предаванията, подкасти, субтитриране на цялото съдържание, аудио новини в приложенията, уроци за учениците по време на затварянето на училищата, възстановяване на новогодишната програма, две конкурсни сесии за сериали, ситкоми и филми - това са само част от нещата, които вече са свършени.

Технологичният напредък на БНТ е безспорно повод за гордост и води до мащабно присъствие в новите платформи - ръстът на новите потребители в страницата ни е 197% спрямо първото шестмесечие от моя мандат, а посещенията растат с 229%. Гледанията в YouTube канала достигат 25 000 000 до този момент. Фейсбук страницата на новините – “По света и у нас” - расте от 35 500 през 2019 г до 105 500 сега.

Това доведе закономерно и до увеличение на аудиторията на БНТ. Нарасналият зрителски интерес към програмата на БНТ, сравнявайки 2016 – 2019 г. спрямо 2019 – 2022 г., се дължи основно на жанровите категории „Новини“, „Публицистика“, „Коментари и анализи“ и „Развлекателни предавания“, които бележат ръст в средно постигната аудитория съответно от 14,0%, 22,2%, 29,0% и 13,4% на база целева група възраст 4+. Осезаем е и ръстът на младите зрители (база целева група възраст 18-3), които са 25,5% повече за категория „Новини“, 21,2% за „Публицистика“, 43,2% за „Коментари и анализи“ и 25,1 % за „Развлекателни предавания“. Увеличи се разпознаваемостта и лоялността към марката БНТ, като доверието към нас е най-високо от всички останали телевизии. Всичко това доведе и до

международното признание, като днес телевизията има договори с Viber и Google за разпространение на своите новини. А в Република Северна Македония и Хърватия вече се излъчва БНТ 4, за пръв път в историята ни.

Върху постигнатото дотук стъпва моята концепция за развитие. Обновлението на БНТ е **постоянен, цялостен процес** и той включва всяка една страна от нашата работа - финансова, програмна, технологична и управлена. Запазвайки традицията и спецификата на обществената медия, ние трябва да я преведем през изпитанията на съвремието, на силно раздробената и все по-профилирана аудитория, като се съобразим с променените потребителски навици на зрителя и новите начини на консумиране на видеосъдържание. И четирите аспекта на медията - образователен, информационен, развлекателен и културен - трябва да бъдат успоредно развивани, запазвайки облика на обществената телевизия.

БНТ не е сама в своя път. Време е да се развиват **партньорства** с другите медии, с технологични компании, със съседните обществени телевизии и в рамките на ECPT. Ние вече успяхме да дадем добър пример със сублицензирането на спортни права, едновременно с обща маркетингова и рекламна стратегия. Това не само оптимизира разходите ни, но доведе до синергия, до размяна на добри практики и модел за сътрудничество. Вярвам, че бъдещето ще донесе още повече възможности за подобна съвместна работа, копродукции с балканските телевизии, изграждане на видеоплатформи и виртуални библиотеки с технокомпании, общ механизъм за проверка на фалшиви новини с другите медии, европейски проекти и по-тясно взаимодействие в ECPT.

По подобен начин е необходимо да се развива и сътрудничеството с националните културни институти, с общините и спортните федерации. Категорично трябва да се създаде механизъм заедно с НФЦ, който да подобри и увеличи производството на български филми и сериали. Опитът ми дотук показва категорично, че ние може да направим много повече за българската култура, изкуство и спорт, за популяризиране на нашите забележителности, историята ни и духовното наследство.

БНТ има социални, културни и демократични функции, които нито една търговска медия не може да изпълни. Тя работи в защита на публичния интерес и на цялото общество, спазвайки принципа на универсалност. Нейната роля тук трябва да се разшири и подобри, с предавания за отделните групи в нашето общество. Именно БНТ е мястото, където могат да открият

себе се всички граждани. Тя задава моралните ни стандарти, съхранява езика и фолклора, тя остава спойката за нашата национална идентичност. Тази отговорност на телевизията е много важна, затова тук трябва да инвестираме усилия и средства с ясни приоритети.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ, РЕДАКЦИОННА СТРУКТУРА

Управлението на обществената медия трябва да бъде съобразено с нуждите на обществото и медиите едновременно. Това означава повече прозрачност, повече правомощия на дирекциите и ръководителите, публична отчетност на всяко полугодие, механизъм за обратна връзка с обществото, изслушване и доклад пред медийната комисия в НС. До голяма степен управлението на БНТ в момента е такова, но с промени в правилниците на медиите и със съдействието на парламентарната комисия, СЕМ и финансовото министерство ние може да предложим още по-прозрачно и отчетно управление. През изминалния мандат извършихме партньорска проверка с колеги от ECPT и възнамерявам да продължим с подобни практики. Нужно е да получаваме и външен, независим поглед върху дейността ни. Съобразно промените на телевизионния пазар и технологичното развитие ние имаме необходимост от нови, различни структури. Ще развия допълнително дирекция „Мултимедия“. Ще увелича програмите, специално произведени за сайта и социалните медии, като върху частта със социалните мрежи ще поставя особен акцент. Нужен е и нов подход в менажирането на работата ни, който да включва дистанционно управление и комуникация, повече взаимодействие между звената, регулярни срещи на ръководителите и облекчен механизъм за сътрудничество. Обратната връзка със зрителите трябва да бъде развита и интегрирана при вземането на управленски решения. Основа за тези решения трябва да бъде и редовен анализ на пийпълметричните показатели, на данните от цифровите приложения, външна художествена оценка на продукциите.

Обществен съвет (ОС)

Както и досега, ОС на БНТ ще бъде орган, който обсъжда стратегията за развитие на телевизията. Предлагам в него да влизат представители на гилдията, академичната общност, културните институти и други структури, които имат отношение към обществената медия. Ще въведа квотен принцип в съвета, като отделните номинации ще се правят от самите организации, които излъчват своите предложения. Това ще осигури не само по-широка

представителност, но и нужната експертиза и умения за функционирането на ОС. Така съветът ще стане коректив за работата ни, както и орган за връзка с обществото и съсловията.

Управителен съвет (УС)

УС на БНТ ще бъде с ресори за всеки един член, както е и сега. Така можем да следим и подобряваме цялата дейност на телевизията, като има ясни правомощия и отговорности за всички. Оперативното ръководство на БНТ е задача на целия УС и ще възлагам конкретни ангажименти на всеки един от членовете.

Програмен съвет

Програмният съвет, въведен от мен, ще продължи да бъде основният орган при изработването и приемането на програмната схема, одобрението на нови продукции, като ще допълня неговата роля с развитие и на цялостна стратегия за отделните канали на БНТ. Този съвет трябва да следи за изпълнението и на лицензиите от СЕМ, да проучва и прилага добрите практики от ECPT и света, да следи пазарните и аудиторни дялове, да дава предложения за промени и подобрения. Външните програми, излъчването и дългосрочното планиране ще бъдат негова задача.

Дирекции

Дирекциите в БНТ ще бъдат запазени, тъй като са резултат на внимателно обмислена и проведена реформа през изминалите три години. Новосъздадените дирекции „Мултимедия“, „Маркетинг“ и „Търговска“ ще бъдат развивани и укрепени. Те вече имат забележителни резултати, видимо от приходите от реклама и увеличението на посещенията в сайта и YouTube канала, затова дейността им ще бъде подсигурена и обезпечена с необходимите кадри и средства за развитие.

БНТ трябва да приложи кросмедийния принцип на работа като основен. Звената, които в момента осигуряват това съдържание ще бъдат разширени, като предвиждам все повече да се увеличава производството на специфично съдържание за новите платформи. Кратки видеоновини за младите зрители, специални рубрики само за приложението и страницата, подкасти и образователни програми - това ще стане неотменима част от нашето съдържание.

Както вече отбелязах, нужно е самостоятелно звено, което да се занимава със социалните мрежи. Независимо, че Facebook все още остава водеща

платформа, особено за новинарско споделяне и консумация, вече Instagram, Tik Tok и в по-малка степен другите мрежи бележат значителен ръст. По примера на водещите обществени телевизии ние ще доразвием своето присъствие тук, с дълги и кратки форми, с повече стрийминг, със специално съдържание.

Производството и техниката в БНТ са големи, тежки структури, които трябва да бъдат осъвременени и олекотени. През този мандат ние направихме индивидуални снимки на работните места, функционален анализ и немалко реформи, но обновлението трябва да продължи.

Продуцентският принцип ще се запази и развие, а продукциите ще бъдат все по-самостоятелни в своите финансови, редакционни и творчески решения. След въвеждането на степени за кариерно израстване, днес кадрите на телевизията имат възможност за професионален растеж и съответно заплащане. Засилването на вътрешното съревнование между екипите на отделните продукции може да бъде полезно и здравословно за БНТ.

Управление на човешките ресурси

През моя мандат основен акцент в дейността по управление на човешките ресурси беше поставен върху усилията за укрепване на капацитета на основните структурни звена в БНТ. Инвестирахме много в компетентността на персонала чрез участия в обучения за повишаване на квалификацията, знанията и уменията за работа с нови техники и технологии.

Две поредни години продължава работата на стажантската програма „ТВ Академия“, в която студенти от 7 ВУЗ-а, в подготвени професионални учебни програми и ментори, имаха възможност да практикуват в БНТ.

В дирекция "Новини и актуални предавания" беше извършена структурна реформа и се въведоха различни степени по длъжности. Кариерното развитие е факт за всички звена в дирекцията. Създаде се мултимедиен интегриран нюзрум, който да продуцира съдържание не само за телевизия, но и за онлайн-платформите. Репортерите, кореспондентите, международните редактори и т.н. създават оригинално съдържание за всички платформи, а не както досега, само за телевизионните новини. Така дирекцията отговаря на основния приоритет да се постави на първо място развитието на Интернет-платформите и да бъде в унисон с тенденциите в развитието на обществените телевизии, водени от принципа digital first.

Създаде се дирекция „Мултимедия“, която поглежда развитието на системата на

нелинейно мултимедийно съдържание в БНТ, включващо и присъствие на БНТ в социалните мрежи.

Създаде се дирекция „Маркетинг и комуникации“, която поради необходимостта от засилване на позициите на БНТ в медийното пространство и изготвяне на маркетинг стратегии за презентиране на програмите, се раздели в две дирекции: „Търговска дейност и комуникации“ и „Маркетинг и стратегическо развитие“.

Управленската философия, която наложих в последните три години и настъпилите промени в организационната структура доведе до реализиране на икономии, оптимизация и съвременни начини на функциониране на медията. Процесът обаче, трябва да продължи с усилия областта на:

- Ефективно управление на изпълнението на ниво: организация, структурно звено и отделен служител;
- Усъвършенстване на система за кариерно израстване с ясни критерии и нива, която да дава възможност на всеки служител да развие своите умения, да се оцени обективно талантът му и неговия труд, вкл. и чрез финансово измерение;
- Периодично актуализиране на стандартите за заемане на определени длъжности, свързани с работата в дигитална среда, новите медии и технологии;
- Търсене на иновативни, оригинални варианти за творческо партньорство с външни организации и институции.

III. ПРОГРАМНИ НАМЕРЕНИЯ И ПРИОРИТЕТИ

БНТ се ръководи от своята обществена мисия при определянето на програмните приоритети и цялостно съдържание. В тази мисия ние трябва да поставим **зрителя на първо място**. Зад всички предавания трябва да стои публичният интерес, който телевизията отстоява и отразява, като изхождаме от нуждите и предпочитанията на аудиторията. Тя ще продължи да създава продукция с високо качество, спазвайки журналистическите стандарти на обществените медии. Засилено внимание ще обърна на разширяването на присъствието на хората със специални потребности, на групите в неравностойно положение и на по-малките общности, които ще намерят тук своите теми, дискусии и информация. Наистина вярвам, че именно БНТ е този обществен цимент, който свързва отделните части в един общ дом, с който изграждаме националната си принадлежност и характеристика. Това е

особено важно днес, когато разделителните линии сред българите се задълбочават, а конфронтацията по всяка въпроси, включително доскоро безспорни въпроси, става ежедневие. Програмата на медиите ще даде поле за тези дискусии, като ще налагаме високи културни стандарти и толерантност, ръководейки се от нашата мисия.

Трябва да преосмислим и променим цялата си концепция за детски и юношески програми. Днес младите зрители консумират по съвсем нов начин телевизия, силно профилирани в своите общности по интереси. Вероятно е време да си дадем сметка, че традиционното разбиране за детски, или младежки филми и предавания е остаряло. Ще предложа нов подход, черпейки от успешния световен опит, за създаването на такава програма. Ще заложа на специални продукции съвместно с младежки лидери, на допълнително съдържание в мрежите, както и на приоритетно създаване на младежка програма.

БНТ ще продължи да отразява нуждите и интересите на цялото общество, а не моментните нагласи на политическата и пазарна среда. Плурализът, различните гледни точки, навременната и изчерпателна информация, както и жанровото многообразие ще бъдат основни принципи при производството. Достъпът до високите изкуства, националният спорт, представянето на пълноценния икономически, политически и духовен живот на нацията ще бъдат основата, на която ще изграждаме своите предавания. БНТ ще остане и доставчик на европейско кино, европейска култура и политика. Във времето на глобализация, мултинационални медийни гиганти и унификация на телевизионните формати, обществената медия ще подсигури националния и европейски характер на своето съдържание. Нашите зрители имат правото да изискват от нас да бъдем истинска българска, национална телевизия, а не просто ретранслатор на чужди продукции. БНТ ще продължи да бъде онази връзка в обществото ни, която удържа традициите и съвремието в обща кауза. Спазвайки шестте ценности на медиата – **универсалност, независимост, достойнство, разнообразие, отчетност и иновативност**, ние се борим за лидерска позиция на пазара.

БНТ 1

Програмата на БНТ 1 бе променена и подобрена значително през този мандат. Създадох ясни времеви пояси, които се наложиха в ефира и днес имаме добре очертана сутрешна, дневна и праймтайм телевизия. Съботно-неделното програмиране бе систематизирано, филмовите слотове наложени, премиерите

на собствените продукции станаха със запазен час, въведохме публицистика през уикенда, а дневните предавания се увеличиха. Успяхме да утвърдим дългосрочно, системно програмиране, което не само облекчава зрителите, но и ни даде възможност да планираме оптимално производствените и студийните мощности. В поредиците "БНТ представя", както и "В кадър" засилихме документалистиката. Създадохме очерците за значими българи, оставили трайна следа в нашата история. Ще продължим да развиваме тази документална линия, с която да увеличим златния фонд на телевизията. Предвиждам да пуснем и ефирно субтитриране на продукциите, което в момента е само за интернет излъчването на програмата. Съвместно с БНР и БТА ще работим активно по възстановяването на кореспондентските бюра в чужбина, като споделяме разходите и взаимно си помагаме. Ще продължа с обновяването на студийните комплекси, за да може да покажем нов, по-хубав облик на всички продукции. Ще увелича обмена на програми, особено с балканските и европейски телевизии, защото всички ние живеем в един общ дом и трябва да познаваме своите съседи и съмишленици в Европа.

БНТ 2

Днес тази програма е културно-образователна, като с особена тежест в нея са продукциите от регионалните ни центрове. Както видяхме по време на първите извънредни мерки за ковид пандемията, БНТ 2 стана неотменим помощник за нашите ученици, като излъчваше видеоуроци по време на целия период. Ще продължа с развитието и налагането на канала като място за култура, изкуство и образование. Тук ние можем да предложим много повече - при наличието на съответен бюджет - достъп до театър, опера, балет, музеи, превръщайки канала в истински доставчик на качествено развлечение и изживяване. Можем, както правим и сега с уроците за матурите, да предоставим цели образователни курсове за желаещите. По БНТ 2 трябва да можеш да учиш английски, да гледаш „Царицата на чардаша“ и да посетиш Казанлъшката гробница, това е моето разбиране. В тази посока ще развивам и разширявам програмата.

Надявам се да убедя националните културни институции, като Народния театър, Операта и националните музеи, че можем да работим заедно за създаването на продукции от взаимен интерес. От опита ми досега знам, че единствено с общ бюджет и съвместни усилия ние можем успеем да направим това.

БНТ 3

Спортните права през последните години поскъпнаха в пъти, за някои отделни спортове увеличението е над 300%. Според мен акцентът в тази програма трябва да е върху българския спорт, не толкова върху международния. Разбира се, ще продължа да осигурявам за зрителите европейски и световни първенства, но ще работя да получим ексклузивните права за националните, да закупуваме традиционно силните шампионати за нас, да запознаваме зрителите с успехите и победите на нашите състезатели.

Възнамерявам да развием този канал и като програма за здравословен начин на живот. Днес подобни продукции за правилно хранене, за индивидуални тренировки, както и за здравни умения и знания са много популярни. Вярвам, че ние можем успешно да работим в такава посока.

БНТ 4

Една малка виртуална България, достигаща до сънародниците ни в чужбина. Ще продължим да представяме България пред тях. Продукцията, която се излъчва по канала е сбор от най-добрите оригинални предавания на БНТ 1 и БНТ 2, които запознават диаспората с живота в България. БНТ 4 има за цел да поддържа българския дух и самосъзнание, да образова поколението българи, което е родено и расте извън пределите на родината ни. За да може програмата да предизвика интерес и в чуждия зрител, част от продукцията трябва да бъде субтитрирана.

Програмата, вместо чрез сателитно разпространение, трябва да бъде качена на интернет платформа, която да бъде достъпна за всички българи в чужбина. Ще предложа отново тази промяна в лицензията .

IV. ТЕХНОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ

Подменена е изцяло комуникационната инфраструктура на БНТ, изградена е сигурна безжична мрежа в сградите на ул. „Сан Стефано“ и НРТЦ. Подменено е почти изцяло компютърното оборудване.

Започна процедурата по доставка и внедряване на софтуерни системи и тестова среда, както и хардуер, чрез които да се повиши нивото на мрежовата и информационната сигурност в БНТ. Ще се осигури многослойна защита – така наречената „дълбока отбрана“, запазвайки достъпността, целостта, наличността и конфиденциалността на информационните активи.

В това време на фалшиви новини, хакерски атаки, хибридна пропаганда и

тролове, ние трябва да обърнем специално внимание на сигурността. Предвиждам преразглеждане на плановете за непрекъсваемост на дейността, за управление на инциденти и за резервиране и архивиране на информация. Ще извършвам периодични одити и тестове с външни експерти, както и в сътрудничество с органи като ДАНС, Министерството на електронното управление и др.

АВИД (AVID)

През 2021 г. е извършен дълго отлаганият ъпгрейд на системата за телевизионно производство на АВИД с актуални софтуерни и хардуерни компоненти.

Изцяло са подменени устройствата отговарящи за Ingest, AVID Interplay, ISIS, INews, Playout устройства използвани към студийната среда, Media indexer, Archive - restore provider, Transfer engine, SGL Cluster, вследствие на което разполагаемото дисково пространство се увеличи три пъти и това даде възможност за обработка и съхранение на по-голям обем видео и аудио информация.

Обновен бе цифровият архив и своевременно бе прехвърлено съдържанието от вече амортизираната цифрова библиотека в БНТ.

Обновени изцяло са файловите транскодери, които се използват за обработка на постъпилите в БНТ видеоматериали от FTP, harddisc, flash памет.

Подменени са работните станции за видеомонтаж, които се използват в монтажните комплекси за новини и постпродукция.

50 % нови са и работните станции в нюзрума, използващи системата АВИД, заедно с 4 сървъра.

Ще продължа подмяната на остатялото оборудване тук, както и модулите за връзка.

РТС

Обновен е автомобилният парк към РТС „Новини“ с нови автомобили.

Подменени са батериите и микрофоните към камкордерите. Ще закупя ново осветление за новини и производство, за да завършим процеса по обновяването.

ЕФИР

В ефира е извършена цялостна хардуерна и софтуерна подмяна на старите сървъри и актуализация на софтуера.

В ход е внедряване на МАМ система. Ще бъде закупено устройство за мониторинг на излъчваните програми и софтуер за автоматизирано окачествяване на медиите за излъчване.

Микшерите за излъчване, ефирната матрица и финализиращите устройства също са вече амортизирани и морално остарели и ще бъдат подменени.

Устройства за безжичен пренос на данни

Удвоен е броят на устройствата за безжичен пренос, използвани за преки връзки, като част от тях са в РТВЦ. Ще наблегна на този тип пренос.

ОВК (Отопление, вентилация и климатизация)

На база направените промени и оптимизации по отоплителните инсталации в сградата на ул. „Сан Стефано“ и НРТЦ разходите за отопление са намалели с повече от 40%.

За съжаление, климатизацията в студийните комплекси се осигурява от агрегати и вентилация, повечето от които са от 90-те години, морално остарели и енергоемки. Започнах препроектиране на голяма част от инсталациите с цел внедряване на нова, съвременна и енергоефективна техника.

Апаратно студийни комплекси (ACK)

През 2020 г. е извършена модернизация на художественото осветление на ACK3 чрез замяна на халогенните тела в студиото със светодиодни. Това доведе до намаляване в пъти на разходите за електроенергия (осветление и климатизация), както и съкращаване на разходите за поддръжка като резервни лампи и филтри.

Обновихме визията на продукциите с интегриран нов мултимедиен LED екран.

В ACK1 подобрихме функционалните възможности чрез:

- Разширение на входно-изходните линии на ACK1;
- Нов контролен панел за управление на централната матрица;
- Сървър за възпроизвеждане на видео материали от „AVID“;
- Професионален студиен кран, нови рекордери, нов пулт за осветлението;
- Резервиране на художественото осветление в ACK1 при аварийна ситуация чрез източник на непрекъсваемо захранване.

Обновление на ACK5:

- За ACK5 бяха закупени пет студийни камери Sony HDC 3500;
- Внедрени са видеостени, изградени от LED панели с високо качество и обща площ 58 кв. м, разпределени в 2 големи стационарни и 7 подвижни модула.
- Симбиозата от нов декор, висококачествени видеостени, повишените мултимедийни възможности, както и опцията за добавяне на реалност в ACK5 го правят изключително модерно.

Започна процесът на подмяна на компютрите, включени в технологията на производство на студиата.

Надградихме Vizt Viz Engine / Trio графична система за 2D/3D графики в реално време, с възможност за добавяне на виртуални графики, в ACK3 и ACK4 и ACK5. Има възможност ACK4 да работи като виртуално студио за реализиране на различни по своята същност и форма предавания. Необходимо е да се подмени „green box“ в сета в ACK4 като специализирано виртуално студио и то ще може да съчетава бързо, евтино и ефектно производство.

Отчитайки свършеното, трябва да се обърне внимание на обучението и повишаване на квалификацията на персонала. Ще организирам редовни курсове, лекции, семинари в областта на компютърните технологии, както и ще назнача специалисти с такава квалификация.

През следващите години предстои миграция от HD - SDI към IP-базирана студийна инфраструктура. Ще подсигуря този процес с поетапен план.

Необходимо е да продължи процесът на подмяна на художественото осветление с LED осветителни тела в ACK4, ACK6 и ACK1.

Ще разширя студийния комплекс, като използвам изградените за тази цел помещения в сградата на ACK1-НРТЦ. Тук предимствата са децентрализация на производството и интеграция без спиране на производствения процес.

Подвижни телевизионни станции (ПТС)

Въпреки удвояването на устройствата за безжичен пренос за преки връзки в последните години, все още ПТС не могат да бъдат напълно изключени. Ще намаля ПТС автопарка за сметка на качественото и технологичното му обновление. Предвиждам две малки ПТС, които да могат да работят заедно и поотделно, чрез функционално свързване. Предстои дооборудването на новата голяма ПТС според високите стандарти на спортните федерации.

МАМ (управление на медийни активи)

В началото на 2022 беше внедрен споделен дисков масив, съхраняващ файлове които се използват често, а се извличат от цифровата библиотека и бързо амортизират четящите устройства. На новият дисков масив се съхраняват и резервите за ефира. Ще внедря и допълнителен модул (МАМ) за управление на файловете.

Необходимо е в следващите години да се внедри обща МАМ система, която да обхваща пълната информация за всеки медиен файл, наличен във всички места за съхранение в БНТ, включително и в РТВЦ.

Дигитализация на Архива и Златния фонд

Архивът на БНТ е неделима и призната от българското законодателство част от Националния архивен фонд. БНТ разполага с най-големия аудиовизуален архив в България – 93 000 архивни единици филмови програми и обекти, 85 000 носители с видеоархив (повечето от които с повече от едно заглавие), 376 000 заглавия звуков архив, 620 000 кадъра фотоархив, над 1 700 ТБ цифров архив.

Пускането на новата библиотека реши част от проблемите. Ще свържа фондовата апаратна със системата АВИД и ще увелича станциите за описване на архива.

Трябва сериозно да се обмисли създаването на застрахователно копие на материалите от цифровата библиотека. Опитът на телевизиите на наши съседни държави, загубили архивите си при военните конфликти на Балканите, е сигнална лампа за нуждата от това. Особено при концентрирането на толкова голям обем архив на едно място.

БНТ участва в националната програма за дигитализиране на културното наследство. Към момента планът е одобрен и се очаква да стартират конкретни действия по програмата.

Мерки, касаещи хора в неравностойно положение

От 2020 г. предаването на БНТ за хора със слухов дефицит, освен жестов език, осигурява и субтитри. А вече на сайта на всички предавания се субтитрират от изкуствен интелект. Предвиждам за следващия мандат субтитри и за целия ефир.

„Чуй новините днес“ на БНТ е иновативна технология, която превръща текст в реч на нашето приложение, за първи път. Така помагаме на незрящите да

„видят“ новините през техните устройства, а останалите зрители да ползват новините по удобен начин.

Важно е въвеждането на програмно диференциран допълнителен аудио тракт с описателно съдържание за хора със зрителни увреждания.

V. ФИНАНСИРАНЕ, ФОРМИ И МЕХАНИЗМИ ЗА КОНТРОЛ

Финансово управление на БНТ

Преди 3 години поех управлението на БНТ в една изключително тежка ситуация, описана като практически фалит. Причините за това бяха много, но най-вече липса на адекватно финансиране, на ясни приоритети и безконтролни разходи, които спъваха нормалното функциониране на БНТ. Подчертавам, че говорим за функциониране, а не за развитие. Недостатъчните публични ресурси и технологичното изоставане водеха до непредвидимост при залагането на дългосрочни цели и последователна стратегия за развитие.

Отдадената работа на екипа ми през тези години беше достатъчна, за да говорим днес за Българската национална телевизия като за добре развиваща се обществена медия с перспектива. Съществуват множество факти, с които подобно твърдение може да бъде подкрепено, но най-важните сред тях са:

- Дефицитът на БНТ при постъпването ми надхвърляше 43 млн. лв., а в момента е сведен до 5 млн.;
- Размерът на приходите от търговска дейност за 2021 г. е с ръст от над 80% спрямо приходите през 2018 г.;
- Възнагражденията на персонала са нараснали средно с 35%, а в дирекциите, пряко ангажирани с производството на програмно съдържание, увеличението надхвърля 50%;
- На над 60% от сградния фонд на БНТ в страната бе извършен текущ ремонт, като част от сградите и помещенията в тях не бяха реновирани още от времето на управлението на Иван Славков;
- Инвестициите в техника, студийно оборудване и транспорт са най-големите за последните десет години.

През 2019 г. с помощта на експерти от ECPT извършихме задълбочен структурен анализ на представянето на БНТ спрямо шестте ценности на обществените медии (универсалност, независимост, достойнство, разнообразие, отчетност и иновативност). Предприети бяха мерки, в резултат

на които бяха променени и оптимизирани структурите на дирекциите, произвеждащи програмно съдържание, както и на общата администрация.

Постигнахме следното:

- Намаляване на административните разходи и оптимизиране на излишни или раздути административни звена;
- Предотвратяване на дублирането на процеси и свързаните с това разходи;
- По-голяма прозрачност в работата на отделните звена;
- Проследимост на задълженията и повишаване възможностите за контрола им.

Предизвикателства пред БНТ, свързани с начина на финансиране

Едно от основните предизвикателства пред БНТ е свързано с начина на финансиране и невъзможността за функциониране на фонд „Радио и телевизия“. Размерът на бюджета на БНТ ѝ отрежда място сред последните по финансиране обществени медии в Европа. Това не позволява предвидимост и не дава възможност на БНТ да изпълнява в пълнота мисията съобразно издадените лицензии.

През целия си мандат се стремях да бъде променена средата така, че да се избегне зависимостта на финансирането от фактори с нисък процент на обективност. БНТ никога не знае какъв ще бъде бюджетът ѝ за следващата година и е трудно да се ангажира с по-мащабни външни продукции и копродукции, които обикновено изискват средносрочно планиране и ангажимент (поне две години).

Инициирахме редица обсъждания, срещи със заинтересовани страни, включително и в парламента на Р. България. Успяхме да напишем проектопредложение за нов закон, внимателно обсъдено и съгласувано.

Процесът е труден и изиска сериозна политическа воля, което е извън контрола на генералния директор на БНТ. Това обаче не означава, че трябва да бъда безучастен и в следващия си мандат активно ще продължа с усилията за промяна на средата така, че да се гарантира устойчивост, развитие и предвидимост в работата на БНТ. Само така „ЗРИТЕЛЯТ НА ПЪРВО МЯСТО“ може да бъде базата, върху която БНТ да развие визията си за бъдещето.

Развитие, роля и финансиране на РТВЦ

По отношение на Регионалните телевизионни центрове /РТВЦ/ – в общ план е осъзната нуждата от повишаване качеството на журналистическата работа при отразяването на събитията от региона, като се избягва дребнотемето в репортажите и се наблегне на информационния момент, каквато е и мисията на телевизията. По този начин „ЗРИТЕЛЯТ НА ПЪРВО МЯСТО“ може да намери своето отражение за всеки гражданин на страната, независимо в кой регион се намира.

Развитието на РТВЦ изисква финансов ресурс за подобряване на визията на оригиналната продукция, реализирана от тях, за популяризиране и утвърждаване на програмите им.

БНТ в изпълнение на обществената си мисия трябва да продължи да разработва квазинасочено съдържание, платформи и услуги, които са качествени, атрактивни и различни от търговските конкуренти заради запазената българска марка БНТ (фокусиране върху регионални и национални теми, чувствителни социални въпроси, подкрепа на българската култура и кино).

Продължаваща оптимизация на разходите

Разходите за разпространение на програмите са твърде съществено перо в бюджета на БНТ и бяха сред основните генератори на дефицит в годините преди встъпването ми в длъжност. През 2019 г. на тях се падаха над 50% от всички задължения. За да ги оптимизираме ще потърсим и възможности за преразглеждане от страна на регулаторния орган на способа на разпространение на две от програмите - от наземно цифрово радиоразпръскване към друг технологичен способ.

И в следващ мандат ще продължа усилията за оптимизиране на разходите, с цел предотвратяване на натрупване на нов дефицит при стриктно спазване на правилата на бюджетния процес. В допълнение ще продължим усилията за:

- Отговорно управление на БНТ при вземане на решения, свързани с разходване на финансов ресурс;
- Стrog контрол върху разходите и оптимизиране използването на наличните ресурси, в т.ч. технически средства и сграден фонд.

През следващия мандат ще обърна сериозно внимание на конкретизиране на процеси и дейности, които могат да се реализират чрез нови форми на управление, контрол и проследяване, в т.ч. и чрез разработване и въвеждане

на единна система за контрол и отчетност на подвижните технически средства, осигуряваща:

- Подобряване на ефективността на използване на техниката;
- Възможност за планиране на заетостта на техниката според нуждите;
- Подобряване на контрола върху състоянието на техниката;
- Спазване на технологичните цикли за профилактика и подмяна на резервни части и консумативи;
- Създаване на възможност за търсене на персонална отговорност;
- Програмна, финансова и технологична дисциплина и адекватен модел на координация и субординация между тези три основни стълба на медията;
- Ефективно използване на наличния архив на телевизионните програми.

Финансиране на българско телевизионно-филмово творчество

Възстановихме инвестициите във външни филмови проекти - за БНТ подкрепата на българското кино е осъзнат процес. За нас това е предизвикателство поради нарастващата инфляция, промяната на стойността на продукцията и необходимостта от подкрепа, която БНТ оказва на българската филмова индустрия, особено на младите и независими продуценти.

Приходи

Въпреки ограниченията по закон, които определят, че БНТ не може да излъчва реклами повече от 15 мин. на ден, от които не повече от 5 мин. в праймтайм, постигнахме успехи в това отношение и увеличението на приходите с над 80% през 2021 г. спрямо 2019 г. еднозначно говори за това.

Ограниченията практически отсъстват при онлайн платформите, където в последните години работим активно и се стремим да разнообразим и разширем рекламните формати. БНТ има нужда от платформи със силна идентичност, които взети заедно са допълващи и покриват множество сегменти от аудиторията. Тези дейности ще бъдат важен акцент и в следващия ми мандат.

Ще продължим да търсим и облекчаване на ограниченията върху БНТ за продуктово позициониране и реклами в диалог със законодателя.

Стремежът за увеличение на собствените приходи задължително се свързва с активна търговска и маркетингова политика, инициативи и проекти.

В последните 3 години и през проектно финансиране БНТ успя да привлече допълнителен финансов ресурс за разнообразяване на произвежданото програмно съдържание основно от Европейската комисия и Кохезионния фонд на ЕС. Създадени бяха рейтингови предавания, които отговориха на нуждите на аудиторията по отношение на информативност и качество. Изградени бяха партньорски отношения с финансиращите органи, основани на доверие и добре свършена работа.

Ще продължим доказано работещите усилия в тази посока, като наблегнем на:

- Разработване на алтернативни форми на реклами, като възможности за генериране на допълнителни приходи;
- Изграждане на стратегически партньорства при реализацията на големи телевизионни формати и продукции;
- Споделяне на правата за излъчване на световни спортни първенства;
- Сътрудничество с международни организации;
- Допълнителен пазар на собствената филмова продукция и максимално използване на правата на излъчваната продукция;
- Приходи от дигитализация на Златния фонд на БНТ;
- Активно привличане на проектно финансиране от национални и международни източници като ЕК и структурните и кохезионни фондове на ЕС, Красива България и др.

Съгласно изчисления на ECPT едно инвестирано евро в обществените медии генерира възвръщаемост от 2.5 - 2.7 евро обратно в икономиката.

Това е моето виждане за успешна, силна и устойчива обществена телевизия. Благодарен и щастлив съм, че през тези три години моите колеги ми гласуваха доверие и дадоха подкрепата си за промяната и развитието на БНТ. Без тяхната помощ, без общите усилия и вяра аз нямаше да успея. Това е и една от важните причина да участвам днес в този конкурс. Заедно можем да допринесем за налагане на високи културни, морални и гражданска ценности, за насърчаване на таланта и творчеството, за подпомагане на образоването, за изграждане на националната ни и европейска идентичност.

